

FOAIE PAROHIALĂ IULIE 2022

tel.0214136570; e-mail: pr.mihai.martinas@hotmail.com; www.catholicamd.ro

„Dumnezeule, îndură-te de mine,
păcătosul!”

Despre păcat și păcătos

Ceea ce îl împiedică cel mai mult pe om să-l găsească pe Dumnezeu și să-și reclădească caracterul este negarea vinovăției personale. Omul își tăgăduiește responsabilitatea pentru acțiunile proprii și le justifică în mod fals.

Dintotdeauna, omul a căutat să scape de responsabilitatea față de răul comis și a căutat ceva în afara lui, pe care să poată da vina: sărăcia, mediul, politica, finanțele, societatea...

Mai nou, se neagă orice responsabilitate morală a omului și se contestă orice recunoaștere

a păcatului, a vinovăției proprii, inoculându-i-se omului că ideea de păcat are un caracter patologic și îi provoacă un complex de vinovăție și face din el un om anormal. **O gândire de acest fel îi transformă pe toți în oameni cumsecade, oameni mulțumiți că sunt liberi de vinovăție sau de păcat.**

O astfel de concepție denotă o ignoranță de-a dreptul șocantă în privința naturii umane.

Acest mesaj îl transmite Isus în parabola vameșului și a farizeului: aceștia s-au dus la templu să se

roage. Pe farizeul de astăzi (omul *cumsecade*), ni-l putem închipui rugându-se în fața templului cam așa: „**Îți mulțumesc, Doamne, că știința modernă și societatea în care trăiesc mi-au spus că nu există vinovăție, că păcatul e un mit; s-ar putea să fie ceva în neregulă cu instinctele mele reprimate, dar nu este nimic în neregulă cu sufletul meu.** Dau zeciuală societății pentru eradicarea superstițiilor religioase și de trei ori pe săptămână țin dietă ca să-mi păstrez silueta. **Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni: imorali, nesuferiți, cum este acest creștin, care stă deoparte și crede că este păcătos, că sufletul său are nevoie de har; pe care îl mustră conștiința pentru că i-a jecmănit pe oameni, iar inima lui e îndurerată de păcatul nedreptății**”.

În tot acest timp, ascuns în umbra templului, atunci și acum, un păcătos își lovește pieptul și spune: „Dumnezeule, îndură-te de mine, păcătosul!” (Lc 18,13). Domnul ne spune că acesta din urmă s-a întors îndreptățit.

Farizeul care s-a dus la templu să se roage are milioane de descendenți direcți și în zilele noastre; aceștia spun și astăzi, ca întotdeauna „Eu nu am nevoie de un crez, de un cod”. Ei nu au un standard la care să se raporteze, nu li se poate reproșa că au „cântat o notă falsă”, pentru că nu au un ideal în materie de moralitate.

Acceptarea acestei filozofii, care neagă vinovăția și păcatul personal, declarându-i pe toți oamenii *cumsecade*, poate avea urmări extrem de grave. Negând

păcatul, oamenii *cumsecade* fac vindecarea imposibilă. Păcatul este cel mai grav lucru pentru om, iar negarea faptului că sunt păcătoși este și mai gravă. Dacă orbii neagă că sunt orbi, oare cum ar putea spera să vadă vreodată? ***Așadar, păcatul de neiertat este negarea păcatului.***

„Cine te-a creat fără tine, nu te poate mântui fără tine!”, spunea Sfântul Augustin. Primirea îndurării lui Dumnezeu cere de la noi mărturisirea păcatelor noastre. „Dacă spunem că nu avem păcat, ne înșelăm pe noi înșine, iar adevărul nu este în noi. Dacă ne mărturisim păcatele, el este fidel și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nedreptate. Dacă spunem că nu avem păcat, îl facem mincinos, iar cuvântul lui nu este în noi” (1Ioan1,8-10).

Este un fapt confirmat de experiența umană că pe măsură ce devenim mai „experimentați” în materie de păcat, cu atât suntem mai puțin conștienți de el. **Păcatul intră în sânge, în celule, în creier, în obiceiuri, în minte; cu cât acaparează o persoană, cu atât aceasta este mai puțin conștientă de el. Păcătosul se obișnuiește atât de mult cu păcatul încât nu mai este capabil să înțeleagă gravitatea acestuia.**

Păcatul este ca o boală: intră în om și devine parte din el. Așa cum cataracta duce la orbire, la fel păcatul întunecă inteligența, slăbește voința și favorizează comiterea altor păcate. Fiecare păcat îl face pe următorul mai ușor de comis, adoarme conștiința, face ca virtutea să devină dezagreabilă,

iar atitudinea față de moralitate, mai disprețuitoare. La unii, păcatul lucrează asemenea unui cancer, șubrezind și distrugând caracterul multă vreme, fără efecte vizibile. **Când boala își arată colții, ea a avansat atât de mult încât nici nu există speranță de vindecare.**

Când omul a păcătuțit și acceptă consecințele faptelor sale, el încercă să minimalizeze păcatul apelând la scuze și justificări, exact așa cum a făcut și Cain. Lumea modernă a pierdut înțelesul cuvântului „păcat”. **Când cineva păcătuiește și simte efectele păcatului, el încearcă să caute ușurare în practici ce promovează fuga de realitate sau**

în obiceiuri de evitare (băutură, droguri...). Un astfel de om dă vina pe soție, pe serviciu, pe prieteni, pe sistemul social, politic, economic etc. Se va plânge adesea că muncește prea mult, că este încordat, va manifesta simptome de suferință fizică, toate acestea pentru a evita să recunoască faptul că a păcătuțit.

Atunci când rămânem în păcat, negându-l, disperarea pune stăpânire pe sufletul nostru. Un păcătos poate păcătuțit atât de mult încât să nu realizeze gravitatea faptelor sale. Nu se gândește că păcatul de acum se adaugă la miile de păcate. Să mergi cu mașina cu o viteză de 110 km/h e deja prea mult; dacă se adaugă 35 de km, pericolul crește. **Păcatele de care nu ne căim nasc alte păcate, iar totalul amețitor ne duce la disperare.**

Disperarea cauzată de păcatul neregretat poate ajunge să se transforme în fanatism contra religiei și moralității. Toți aceia care au părăsit ordinea spirituală o vor urî, fiindcă religia le amintește de vinovăția lor. Aceste suflete ajung până la urmă într-un punct unde își doresc să sporească răul până când orice distincție între bine și rău dispăre. Atunci vor putea păcătuțit nepedepsiți și vor spune precum Nietzsche: „Tu, răule, fii binele meu!”. Oportunitatea va înlocui moralitatea, cruzimea devine dreptate, desfrâul devine iubire. Păcatul se înmulțește într-un astfel de suflet, devenind locuința permanentă a satanei, blestemat de Cristos, ca unul dintre mormintele văruiute ale acestei lumi.

Aceasta e povestea oamenilor *cumsecade*, care consideră că nu păcătuiesc niciodată.

Oamenii *cumsecade* nu vin la Dumnezeu, fiindcă se consideră buni prin propriile merite sau răi din cauza instinctelor moștenite. Dacă fac binele, consideră că trebuie să primească recunoașterea acestui fapt; dacă fac răul, neagă că ar fi vina lor. Oamenii *cumsecade* preiau tonul moral de la societatea în care trăiesc. Asemenea farizeului care se roagă la templu, aceștia se consideră cetățeni respectabili. **Pentru ei, testul virtuții este eleganța; pentru ei, morala este frumoasă, iar răul este urât. Orice gest al lor nu este dictat de iubirea binelui, ci de influența epocii, a modei, a societății în care trăiesc. Ei se consideră deosebit de buni.**

Întorcându-ne la parabola vameșului și a farizeului, putem spune că ceea ce l-a făcut pe Isus să recurgă la această atitudine nu este răutatea omului, ci această bunătate ipocrită. Isus nu rostește cuvinte de condamnare împotriva Mariei Magdalena, nici împotriva tâlharului căit, însă adresează cuvinte grele la adresa cărturarilor, care erau oameni *cumsecade* și fățarnici. **Niciodată nu s-a înfuriat Domnul pe aceia care deja erau considerați păcătoși în ochii societății. S-a războit cu cei care se considerau virtuoși fiindcă au găsit pe cineva mai păcătos decât ei. El nu i-a condamnat pe aceia pe care societatea i-a condamnat deja, ci**

pe aceia care păcătuiseră fără să fie dați în vileag.

De aceea, în episodul cu femeia prinsă în adulter, Isus a rostit aceste cuvinte: „Acela dintre voi care este fără de păcat să arunce primul cu piatra în ea” (Ioan 8,7). Doar nevinovăția are dreptul să condamne. Isus nu-i acuză pe aceia care sunt deja ținta tuturor.

Dintre cei care l-au condamnat la moarte, nici unul nu a avut cazier, nu a fost arestat, nu a fost cunoscut ca păcătos. Cei care au suferit când Isus a murit au fost cei păcătoși, convertiți dintre tâlhari și prostituate. Cei care erau împotriva lui Isus erau cei *cumsecade*, stimați de comunitate, cei lumști, prosperi, oameni de afaceri, învățați ai legii, indivizi cu conștiință civică, al căror egoism era mascat. Aceștia l-au trimis pe Isus la moarte.

De ce îl urau? Fiindcă el a dat jos măștile pretinsei bunătăți a oamenilor *cumsecade*. Isus a fost răstignit de oamenii *cumsecade* care considerau că religia nu trebuie să le ceară să-și schimbe inima, să se convertească.

Crucea stă pe Calavar ca mărturie grăitoare a adevărului inconfundabil că oamenii de succes, conducătorii sociali, oamenii considerați *cumsecade* sunt cei mai apți să răstignească Adevărul divin și Iubirea veșnică.

(Cateheză inspirată din cartea *Pacea inimii* de Fulton J. Sheen)

Pr. paroh Mihai Mărtinaș